

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
5399-14

meddelad i Stockholm den 9 februari 2016

KLAGANDE

AA

Ombud: BB
Passal AB
Skeppet Ärans väg 19
426 71 Västra Frölunda

MOTPART

Göteborgs kommun
Box 12013
402 41 Göteborg

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs dom den 17 september 2014 i mål nr 3717-13

SAKEN

Stöd och service till vissa funktionshindrade

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

AA hade sedan mitten av 1990-talet insatsen personlig assistans enligt 9 § 2 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. År 2005

Dok.Id 167164

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

beviljade Göteborgs kommun henne sådan assistans med 19 timmar per vecka. Detta beslut gällde dock längst till och med den 16 maj 2006.

Ett nytt beslut om AAs rätt till insatsen fattades inte förrän 2012. Under tiden fortsatte kommunen att utföra insatsen och beslutade även vid flera tillfällen om tillfälliga utökningar av den personliga assistansen. I utredningar inför vissa av dessa beslut angavs att hon var beviljad assistans med 19 timmar per vecka.

Innebörden av kommunens beslut 2012 var att AA inte skulle medges personlig assistans eftersom den hjälp hon behövde inte avsåg hennes grundläggande behov.

AA överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Göteborg. Hon medgav att hon saknade behov av hjälp med sina grundläggande behov, vilket är en förutsättning för att beviljas personlig assistans. Hon anförde bl.a. att genom kommunens handlande hade beslutet från 2005 förvandlats till ett tidsobegränsat gynnande förvaltningsbeslut. Ett sådant beslut kan inte ändras till den enskildes nackdel om det inte föreligger särskilda omständigheter. Sådana omständigheter förelåg inte.

Förvaltningsrätten avslog överklagandet. Förvaltningsrätten ansåg att det förelåg ett gynnande beslut där det av hänsyn till den enskildes rättstrygghet finns mycket begränsade möjligheter till ändring. Enligt förvaltningsrätten skulle det emellertid föra alltför långt att låta ett från början felaktigt beslut stå fast med hänsyn till den enskildes trygghet.

AA överklagade till Kammarrätten i Göteborg som avslog hennes överklagande. Eftersom omprövningen hade skett flera år efter det att det tidigare beslutet upphört att gälla kunde enligt kammarrättens mening ändringen inte grundas på att beslutet varit tidsbegränsat. Ett återkallande av insatsen borde endast kunna komma i fråga under de förutsättningar som gäller i övrigt för omprövning till enskilds nackdel av ett gynnande förvaltningsbeslut utan tidsbegränsning.

Mål nr
5399-14

Kammarrätten ansåg dock att kommunen haft fog för sitt beslut eftersom AA inte utnyttjade insatsen på ett sådant sätt som den personliga assistansen är avsedd för.

YRKANDEN M.M.

AA fullföljer sin talan.

Göteborgs kommun bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. att det tidsbegränsade beslutet om personlig assistans inte kan anses ha övergått i ett icke tidsbegränsat sådant och att det i vart fall har funnits skäl för att ompröva beslutet eftersom AA inte har rätt till insatsen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Vad målet gäller

Frågan i målet är om det föreligger en rätt till personlig assistans som gäller tills vidare när en kommun, sedan tiden för ett tidsbegränsat beslut om personlig assistans har löpt ut, har fortsatt att utföra insatsen.

Rättslig reglering

Av 7 § första stycket LSS följer att personer som tillhör lagens personkrets har rätt till insatser i form av särskilt stöd och särskild service enligt 9 § 1–9, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. En sådan insats är biträde av personlig assistent, till den del behovet av stöd inte täcks av beviljade assistanstimmar enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken (9 § 2 LSS).

Enligt 9 a § första stycket LSS avses med personlig assistans enligt 9 § 2 personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal personer åt den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sin personliga hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan

Mål nr
5399-14

hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov).

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Kommunens beslut 2005 om personlig assistans var tidsbegränsat och gällde längst till och med den 16 maj 2006. Att kommunen därefter fortsatt att utföra insatsen under flera års tid utan att fatta något nytt beslut och dessutom tillfälligt utökat insatsen vid flera tillfällen, medför inte att AA inför beslutet 2012 hade en rätt till personlig assistans som gällde tills vidare. Kommunen var alltså oförhindrad att pröva hennes rätt till personlig assistans på nytt.

I målet är ostridigt att AA inte har behov av hjälp med sina grundläggande behov. Hon har därmed inte rätt till insatsen personlig assistans. Överklagandet ska således avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Kristina Ståhl, Erik Nymansson, Elisabeth Rynning och Leif Gäverth.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Anna Sellin.

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 3 juni 2013 i mål nr 8956-12
Stadsdelsnämnden Majorna-Linnés beslut den 8 juni 2012